

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a személyesen eljáró felperesnek jogtanácsos által képviselt Minisztérium Közgazdasági és Pénzügyi Hivatal alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságon 16.M.2721/2010. szám alatt indított és a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 2010. október 14-én hozott 16.M.2721/2010/4. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2011. május 23-án megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 16.M.2721/2010/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen az alperesnek 15 nap alatt 30.000 (Harmincezer) forint elsőfokú bírósági és felülvizsgálati eljárási költséget.

Az elsőfokú bírósági és a felülvizsgálati eljárás során felmerült illetéket a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

Felperes a Magyar Honvédség hivatásos állományú tagja volt, 2006. december 30-tól nyugállományban van. Felperes a szakközépiskolai tanulmányi idejének figyelembevételét kérte szolgálati idő beszámítása szempontjából, azonban ezen igényét a HM Közigazgatási és Pénzügyi Ügynökség Illetmény, Munkaügyi és Nyugdíjmegállapító Igazgatósága elsőfokú határozatával elutasította, majd a fellebbezése folytán eljáró Magyar Köztársaság honvédelmi

minisztere másodfokú határozatával a fellebbezést elutasította és az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

Felperes a szolgálati idő beszámítása iránti keresetét elbírálva a Fővárosi Munkaügyi Bíróság a kereseti kérelemnek megfelelő döntést hozott akkor, amikor 23.M.4692/2008/4. számú ítéletével hatályon kívül helyezte mindkét fokú közigazgatási határozatot és megállapította, hogy a felperes szolgálati idejébe beszámít az 1973. szeptember 1-től 1977. június 16-ig a Gépgyártástechnológiai Szakközépiskolában folytatott tanulmányi időszak.

Az alperes felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága az Mfv.III.11.052/2008/12. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és a felperes keresetét elutasította. Ítéletének indokolásában a Legfelsőbb Bíróság elsődlegesen arra mutatott rá, hogy azt a minisztertanácsi határozatot, amire mint jogot alapító jogforrásra a felperes hivatkozott, csak 1976. június 24-én hozták, hirdették ki visszamenő hatály nélkül, ezen túlmenően a Legfelsőbb Bíróság jogegységi tanácsa által hozott 4/2007. KPJE jogegységi határozatot az Alkotmánybíróság a 23/2009.(III.6.) AB határozatával megsemmisítette. Ezen alkotmánybírósági határozat kimondta azt is, hogy a minisztertanácsi határozat normatartalommal nem rendelkezik és ennek nyomán nem fogadtak el egyetlen olyan jogszabályt sem, amely a szakmunkásképzést folytató szakközépiskolában töltött időt akár munkajogi, akár társadalombiztosítási szempontból jogszerző időnek ismerte volna el.

A Közigazgatási és Pénzügyi Ügynöksége határozatával a 2006. december 30-tól szolgálati nyugdíjas felperes részére havi 206.639 Ft szolgálati nyugdíjat állapított meg, egyben a szakközépiskolai tanulói időt szolgálati időként elismerő határozatait visszavonta, utalva a Legfelsőbb Bíróság ítéletében foglaltakra és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 111. § (1) és (2) bekezdésében írtakra.

Felperes fellebbezése folytán eljáró Magyar Köztársaság honvédelmi minisztere a fellebbezést elutasította idézve a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény (Hjt.) 259. § (6) bekezdését, miszerint csak a hivatásos állomány tagjaira terjed ki a törvény e rendelkezésének hatálya és csak az 1977. január 1-je után megkezdett tanulmányi idő számítható be az egyéb feltételek fennállása esetén.

A határozatot felperes keresettel támadta meg a munkaügyi bíróság előtt és annak hatályon kívül helyezését kérte. Hivatkozott arra, hogy szakmunkásképzésben részesült, alkotmányossági aggályokat

fogalmazott meg és az új Hjt. rendelkezéseinek alperesi értelmezése - álláspontja szerint - diszkriminatív.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 16.M.2721/2010/4. számú ítéletével a Magyar Köztársaság honvédelmi minisztere határozatát - a 2010. február 19-én kelt határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

Ítéletének indokolásában idézte a munkaügyi bíróság a Hjt. 259. § (6) bekezdésében írt rendelkezést és hivatkozott a Hjt. 1. §-ában írtakra, amely a törvény személyi hatályát határozza meg és e szerint a hatálya a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak szolgálati jogviszonyára és társadalombiztosítási ellátására terjed ki. Idézte a bíróság még a Hjt. 1. § (2) bekezdését is, miszerint e törvény rendelkezései - a reájuk vonatkozó mértékben - az önkéntes tartalékos katonákra, az állományból nyugállományba helyezett személyekre, valamint a törvényben meghatározott esetben és körben az állomány tagjainak hozzátartozóira és a nyugállományúak hozzátartozóira is kiterjed.

A Hjt. 259. § (6) bekezdése alapján az alperesnek 2010. március 31-ig hivatalból - a 2009. évi CXLI. törvény (T.) 33. § (3) bekezdése szerint - ismételten el kellett bírálnia az állomány tagjának szakközépiskolai tanulmányi idejét és ennek társadalombiztosítási beszámítása érdekében benyújtott és korábban elutasított kérelmét. A fent idézett törvény módosításához fűződő törvényi indoklás szerint új jogcímen a szakközépiskolai időt kizárólag a nyugdíjjogosultság és a nyugdíj mértéke szempontjából engedték beszámítani. Mivel a felperes szolgálati idejének meghatározása és a szolgálati nyugdíjak mértékének megállapítása az alperes hatáskörébe tartozik és az új eljárásban figyelembe kell venni az 1973-tól 1977-ig terjedő szakközépiskolai tanulmányi időt, ezért a Pp. 339. § (1) bekezdése szerint határozott a munkaügyi bíróság.

A munkaügyi bíróság ítélete ellen az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel a Pp. 270. § (2) bekezdésére, jogszabálysértésre hivatkozással és a munkaügyi bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását kérte a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján.

A felülvizsgálati kérelem indokai szerint a 2010. január 1-től hatályos Hjt. 259. § (6) bekezdése csak az állomány tagjaira vonatkozóan tartalmaz rendelkezést. A Hjt. 1. § (1) és (2) bekezdése a törvény személyi hatályát szabályozza azzal, hogy ahol a törvény nyugállományúnak állapít meg jogot vagy kötelezettséget, ott nevesít is. A felperes szolgálati viszonya nyugállományba

vonulása folytán 2006. december 29-én megszűnt, így reá ezen törvényi rendelkezés nem terjed ki. Utalt arra is, hogy a felperes tanulmányi időszaka 1973. és 1977. év között állt fenn, a rendelkezés pedig eleve csak az 1977. januártól kezdődő tanulmányi időszak beszámítását tette lehetővé.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a munkaügyi bíróság ítéletének hatályban tartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

Elsődlegesen utal a Legfelsőbb Bíróság arra, hogy a jelen per elbírálása során a felülvizsgálati kérelem keretei között [Pp. 275. § (2) bekezdés] abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a munkaügyi bíróság által hozott jogerős ítélet megfelel-e a törvényi rendelkezéseknek.

A felperes a szakmunkásképzést folytató szakközépiskolában töltött tanulmányi idejének szolgálati időbe való beszámítására irányuló igényét a 2010. január 1-től hatályos Hjt. 259. § (6) bekezdésére alapította. E rendelkezés szerint a nyugdíjjogosultság és a nyugdíj mértéke szempontjából figyelembe kell venni a szakmunkásképzést végző szakközépiskolában 1977. január 1-je és 1990. március 15-e között töltött tanulmányi időt is, amennyiben a képzés szakmunkásként való foglalkoztatásra adott jogosultságot és annak beszámítását az állomány tagja 2010. március 31-ig kezdeményezte.

Ezzel összefüggésben rendelkezett a T. 33. § (3) bekezdése akként, hogy a Hjt. 259. § (6) bekezdése alapján 2010. március 31-ig ismételten el kell bírálni az állomány tagjának korábban szakközépiskolai tanulmányi idő társadalombiztosítási beszámítása érdekében benyújtott és elutasított kérelmét.

A munkaügyi bíróság ugyan rögzítette azt, hogy a felperes 2006. december 30-tól nem minősül az állomány tagjának, hiszen nyugállományú, de a Hjt. 1. § értelmezéséből arra következtetett, hogy a törvény hatálya a felperesre is kiterjed. A munkaügyi bíróság döntése téves. A Hjt. 1. §-a azt a személyi kört határozza meg, amelyre általában kiterjed a törvény hatálya.

A törvény indokolásából azt lehet megállapítani, hogy a törvény hatálya az MH különleges közszolgálatot teljesítő hivatásos, illetve szerződéses állományú tagjainak szolgálati viszonyára és társadalombiztosítási ellátására tartalmaz rendelkezéseket és órájuk terjed ki. A közszolgálat különleges jellege kihat a szolgálatot teljesítők hozzátartozóira is. Ezért kiterjed a

törvényben meghatározott egyes jogosultságok, kedvezmények tekintetében a hozzátartozókra is, továbbá kiterjed a honvédséghez való kötődés és egyes részjogosultságok vonatkozásában a nyugállományba helyezettekre, valamint a honvédség által foglalkoztatott köztisztviselőkre és közalkalmazottakra is.

A Hjt. 1. § (2) bekezdése kifejezetten utal arra, hogy e törvény rendelkezéseit - a reájuk vonatkozó mértékben - kell az egyes megjelölt személyi körre alkalmazni. Ehhez képest konkrétan kimondja a törvény, hogy a Hjt. 259. § (6) bekezdésének rendelkezései az állomány tagjaira vonatkoznak, nem pedig a teljes személyi körre. Az állomány tagja, mint meghatározás gyűjtőfogalom és ebbe a körbe az aktív tevékenységet folytató munkavállalókat, a szolgálati viszonyban állókat kell sorolni. A munkaügyi bíróság jogértelmezése oda vezetne, hogy a hozzátartozókra is alkalmazhatóvá válnának olyan rendelkezések, amelyek nyilvánvalóan nem erre a körre vonatkoznak.

Ezzel összhangban fűzött a T. 33. § (3) bekezdéséhez olyan indokolást a törvényalkotó, miszerint a korábban rögzített nyugdíjakat nem érinti a módosítás, a beszámítást a már nyugállományba vonultak nem kezdeményezhetik.

Egyébként ezen jogszabályegyüttes esetleges diszkriminatív voltának megítélése nem a Legfelsőbb Bíróság feladata, annak kihangsúlyozása mellett, hogy egyébként a jelen esetben egy kedvezményt biztosító szabályról van szó.

Arra ismét rámutat a Legfelsőbb Bíróság, hogy a felperes a szakközépiskolai tanulmányait 1973. évben kezdte meg. Már a minisztertanácsi határozat is csak 1976. június 24-én keletkezett visszaható hatály nélkül, - mint ahogy utalt is rá a Legfelsőbb Bíróság korábbi Mfv.III.11.052/2008/12. számú határozatának 4. oldalán -, de a módosított Hjt. is csak 1977. január 1-től tette lehetővé a szakközépiskolai időszaknak a szolgálati időbe való beszámítását. Mindebből megállapítható, hogy két alapvető törvényi feltétele van a beszámíthatóságnak. Első, hogy csak az állomány jelenlegi tagjaira vonatkozik a rendelkezés - vagyis nyugállományúakra nem -, második feltétel pedig, hogy a beszámítható szakközépiskolai idő legkorábbi kezdete 1977. január 1-je lehet. Mivel a felperes esetében e két alapvető együttes törvényi feltétel nem állapítható meg, ezért a bíróság döntésével jogszabályt sértett, amikor akként döntött, hogy a felperes javára szolgálati időként a szakközépiskolai tanulmányi idő beszámítható.

Mindezen indokokra figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a rendelkező rész értelmében határozott a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján.

*A felperes pervesztessége eredményeképpen köteles az alperesnek az elsőfokú és felülvizsgálati eljárás során felmerült költségeit megfizetni a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint.*

*A per tárgyi illeték és költségmentes, ezért az elsőfokú bírósági és felülvizsgálati eljárás során felmerült illetéket a magyar állam viseli a Tny. 81. §-a alapján.*

*Budapest, 2011. május 23.*

*Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Patassyné dr. Dualszky Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró*

*A kiadmány hitelével:*

*bírósági írnok*